

EUA I OCCIDENT FACILITEN
LA RECONVERSIÓ DE L'ECONOMIA
HONGARESA

Transició política pactada a Hongria

Antoni Reig

S'ha creat un pont entre el passat i el futur i per aquest pont passarà tot el poble hongarès», declarava el passat 19 de setembre el portaveu dels grups independents que van negociar, junt amb nou grups de l'oposició, amb el Partit Comunista Hongarès la transició de l'actual situació a un règim democràtic al país magiar.

Bush afavoreix Hongria.

L'acord va produir-se sobre sis projectes de llei que seran sotmesos a l'aprovació parlamentària i que estableixen el marc pactat de la transició cap a la democràcia durant els pròxims mesos, fins a la celebració d'unes eleccions lliures previstes per a l'any vinent. Els projectes de llei pactats fan referència a l'esmena de la Constitució, la creació d'un Tribunal constitucional, una llei que legalitzi els partits polítics i n'estableixi el funcionament, el modus d'elecció dels diputats al Parlament i esmenes al codi penal.

El partit comunista hongarès amb aquest acord ha donat un nou i important pas endavant en el seu camí reformista que el condueix cap a un decidit acostament a l'Europa occidental. Entre els sis grups opositors signants fi-

gura el més important de tots, el Forum Democràtic Hongarès (MDF) que té uns 18.000 membres i ha conquerit quatre escons parlamentaris en recents eleccions parcials.

Un altre punt pactat és l'elecció d'un president de la república, que serà escollit aquest mateix any.

Per la seva part el president nord-americà, George Bush, el passat dia 18 compensava la política reformista dels comunistes hongaresos concedint a Hongria de manera incondicional la clàusula de nació més afavorida i el benefici de les facilitats comercials ofertes pel Sistema de Preferències Generalitzades. Aquestes mesures facilitaran a Budapest un millor accés dels seus productes al mercat nord-americà i contribuiran a la reconversió de l'economia hongaresa en una economia de mercat. També la RFA està concedint crèdits i facilitats comercials a Hongria, sobretot des que s'ha eliminat el tros de teló d'acer que separava el país magiar de la seva veïna Àustria. □

ELS KHMERS ROJOS, PRINCIPAL
PROBLEMA DEL PAÍS

¿L'afganització de Cambotja?

Josep Morell (Barcelona)

La història genera de vegades relacions difícilment explicables. Durant dues vegades quasi en els últims 20 anys la pau del sud-est Asiàtic ha passat per la ciutat de la llum, París. Era un dissabte típic d'hivern quan a l'avinguda Kebler, els dos protagonistes de la història, Henry Kissinger i Le Duclo, van firmar un acord que havia de marcar el començament de la retirada nord-americana de l'empantegat Vietnam. En una estació diferent, aquest estiu passat i amb el mateix escenari de fons, dos homes, el príncep Norodom Sihanuk i el primer ministre de Cambotja, Hun Sen, van protagonitzar l'intent de trobar una sortida a més de trenta anys de guerra.

La setmana passada va començar la retirada de l'últim contingent de 26.000 soldats vietnamites que van envair el país el desembre de l'any 1978 per acabar amb el règim de terror i extermini radial dels khmers rojos. Aquest és el primer pas que han decidit donar els actuals dirigents cambotjans per a consolidar la política de *do mal*, una mena de perestroika a la cambotjana. Una decisió que fa grinyolar l'estructura

Príncep Sihanuk.

d'un país que ha donat cops de timó massa radicals. Perquè el *do mal* sigui possible fa falta l'ajuda estrangera i aquesta només arribarà quan les tropes vietnamites hagin deixat definitivament el país.

Tot i això, el camí per posar fi a aquest conflicte està més a prop de semblar un camp minat que un pacífic arrossar. La gran incògnita està a saber que s'ha de fer amb els khmers rojos. El govern de Cambotja no vol que els khmers rojos participin en un govern provisional que haurà de convocar les eleccions. El príncep Sihanuk, cap dirigent de la inestable aliança tripartida formada pel mateix Sihanuk i els seus seguidors (uns 10.000 soldats), la dreta nacionalista que dirigeix Son Sann (entre 10.000 i 15.000 homes) i els khmers rojos (unos 35.000 soldats ben entrenats), vol que aquests prenguin part en aquestes feines de govern per assimilar-los. La solució no sembla senzilla ni fàcil.

Molts pensen que malgrat la retirada de les tropes vietnamites, aquests continuaran controlant els esdeveniments a Cambotja, mentre els xinesos continuaran donant suport logístic i material als khmers rojos a través de Tahlàndia. Els únics que segur que tenen clar el que passa són els camperols de Cambotja, que veuen com per aquesta època la pluja dels monzons inunda els seus camps. És el regal que cada any envia el cel per a les seves collites d'arròs. L'arròs haurà de ser collit a corre-cuita, perquè després de les pluges tothom creu que es desencadenarà una ofensiva dels khmers rojos al millor estil de la guerrilla afganesa. Potser serà l'afganització de Cambotja; el temps ho dirà. □